

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI TIMIȘ

R A P O R T

privind starea mediului în județul Timiș

martie

2015

CUPRINS

	<u>Pag.</u>
INTRODUCERE	3
I. STAREA DE CALITATE A AERULUI	4
<u>I.1. Indicatorii retelei automate de monitorizare a calitatii aerului</u>	4
<u>I.2. Concentratii poluanti</u>	8
I.2.1. Concentratii de dioxid de sulf (SO ₂)	8
I.2.2. Concentratii de dioxid de azot (NO ₂)	8
I.2.3. Concentratii de monoxid de carbon (CO)	8
I.2.4. Concentratii de ozon (O ₃)	8
I.2.5. Concentratii de pulberi in suspensie (PM ₁₀)	8
I.2.6. Concentratii de pulberi sedimentabile	8
<u>I.3. Evolutia calitatii aerului – valori medii orare/zilnice</u>	9
<u>I.4. Evolutia calitatii aerului – indici de calitatea aerului</u>	11
I.4.1. Evoluția indicelui general de calitatea aerului la stațiile din rețeaua locală de monitorizare	11
I.4.2. Variația concentrațiilor medii zilnice măsurate pentru indicatorii specifici	13
II. STAREA DE CALITATE A PRECIPITATIILOR	14
III. DETERMINARI ALE NIVELULUI DE ZGOMOT	14
IV. DETERMINARI ALE RADIOACTIVITATII	15
V. STAREA DE CALITATE A APELOR	16
VI. GESTIONAREA DESEURILOR SI A SUBSTANTELOR CHIMICE PERICULOASE	16
VII. PROTECTIA NATURII, PROTECTIA SOLULUI SI SUBSOLULUI	17
<u>VII.1. Starea ariilor naturale protejate în județul Timiș</u>	17
<u>VII.2. Situri Natura 2000</u>	18

INTRODUCERE

Județul Timiș este situat în vestul țării, punctele extreme ale județului fiind cuprinse între coordonatele $20^{\circ}16'$ (Beba Veche) și $22^{\circ}33'$ (Poieni) longitudine estică, $45^{\circ}11'$ (Latunas) și $46^{\circ}11'$ (Cenad) latitudine nordică.

Cu o suprafață de 8697 km², Timișul deține 3,6% din teritoriul României, ocupând ca întindere locul I pe țară.

Relieful se caracterizează prin predominarea câmpilor, care acoperă partea vestică și centrală a județului, pătrunzând sub forma unor golfuri în zona dealurilor, pe văile Timișului și Begheiului. În estul județului se desfășoară dealurile premontane ale Pogănișului și partea sudică a podișului Lipovei. Înălțimile maxime corespund culmilor nord-vestice ale masivului Poiana Ruscăi, culminând cu vârful Padeșul (1380 m).

Clima este temperată de tranzitie, cu influențe submediteraneene. Temperatura medie anuală este de $10,7^{\circ}\text{C}$ (1900 - 1990), înregistrându-se maxima de 41°C în data de 16.08.1952 și minima de $-35,3^{\circ}\text{C}$ în 29.01.1963. Temperatura medie în 2002 a fost de $12,3^{\circ}\text{C}$, minima fiind de $-16,5^{\circ}\text{C}$ (04.01.2002) și maxima de $36,8^{\circ}\text{C}$ (24.06.2002).

Cantitatea de precipitații căzută în 2003 a fost de 577 mm (771,1 mm în 1999), la o medie multianuală de 609,4 mm (1901-1990). Maxima lunată s-a înregistrat în luna decembrie, de 113,2 mm, iar minima în luna martie, de 4,2 mm.

Vântul bate în câmpie dominant din nord.

Teritoriul este străbătut de la Est la Sud-Vest de râurile Bega și Timiș. În nord își urmează cursul de la Est spre Vest râurile Mureș și Aranca.

Din totalul de 869.665 ha, la nivelul anului 2004, un total de 701.640 ha (80,6%) este deținut de terenurile agricole după cum urmează: 532.869 ha – arabil, 125.720 ha - pășuni, 29.499 ha fânețe, 4310 ha – vii, 9.242 ha – livezi și pepiniere pomicole, iar 109.058 (12,5%) de terenuri cu vegetație forestieră. Suprafața totală a sectorului privat este de 749.149 ha în 2004, față de 393.525 ha în anul 1997.

În anul 2004 s-au înregistrat producții de: 2.739 mii m² de țesături din bumbac și tip bumbac, 369 mii buc. tricotaje din fire de mătase și tip mătase, 11.324 mii perechi încălțaminte și 626 hl bere.

La 18 decembrie 2002 (recensământ 2002), populația județului Timiș a fost de 677.926 locuitori, din care în mediu urban – 407.754, iar în mediu rural – 270.172, densitatea fiind de 78 locuitori/km².

La 1 decembrie 2005, populația județului Timiș a fost de 659.333 locuitori, din care în mediu urban – 415.851, iar în mediu rural – 243.482, densitatea fiind de 75,8 locuitori/km².

Din punct de vedere al organizării administrative a teritoriului, județul Timiș are 2 municipii, Timișoara și Lugoj, 8 orașe: Sannicolau Mare, Jimbolia, Buziaș, Făget, Deta, Recaș, Gătaia, Ciacova și 87 de comune.

I. STAREA DE CALITATE A AERULUI

I.1. Indicatorii rețelei automate de monitorizare a calității aerului

Determinarea nivelului de poluare a aerului cu noxe în luna **martie 2015**, s-a realizat cu ajutorul rețelei automate de monitorizare a calității aerului pentru aglomerarea Timișoara.

Prezentăm în **tabelul nr I.1.** situația stațiilor în luna **martie 2015**:

Tabelul nr. I.1. – Situația poluanților pe stațiile automate de monitorizare a calității aerului

Localitate	Cod stație	Tip stație	Poluant	Tip determinare	Baza legală	Observații Captura de date
Timișoara	TM-1 Calea Sagului	trafic	NO ₂	automat	Ordin 592/2002	93,1%
			SO ₂	automat	Ordin 592/2002	92,3%
			CO	automat	Ordin 592/2002	10,6%
			PM ₁₀	automat	Ordin 592/2002	93,5%
			COV	automat		Benzen 93,4% Toluen 93,4% Etilbenzen 93,4% o-xilen 93,4% m-xilen 93,4% p-xilen 93,4%
			Pb	manual	Ordin 592/2002	90,3%
	TM-2 P-ta Libertății	fond urban	NO ₂	automat	Ordin 592/2002	-
			SO ₂	automat	Ordin 592/2002	-
			CO	automat	Ordin 592/2002	99,7%
			PM _{2,5}	automat	Ordin 592/2002	100%
			Ozon	automat	Ordin 592/2002	99,1%
			COV	automat		-
			Pb	manual	Ordin 592/2002	-
			Parametrii meteo	automat		35,7 %
	TM-4 Str. I. Bulbuca	industrial	NO ₂	automat	Ordin 592/2002	99,1%
			SO ₂	automat	Ordin 592/2002	99,4%
			CO	automat	Ordin 592/2002	99,8%
			PM ₁₀	automat	Ordin 592/2002	100,0%
			Ozon	automat	Ordin 592/2002	99,4%
			COV	automat		-

			Parametrii meteo	automat		14,3%
TM-5 Calea Aradului	trafic	NO ₂	automat	Ordin 592/2002	99,1%	
		SO ₂	automat	Ordin 592/2002	99,3%	
		CO	automat	Ordin 592/2002	99,5%	
		PM ₁₀	automat	Ordin 592/2002	19,3%	
		COV	automat		Benzen 99,5% Toluen 99,5% Etilbenzen 99,5% o-xilen 99,5% m-xilen 99,5% p-xilen 99,5%	
		Pb	manual	Ordin 592/2002	16,1%	
Carani	fond suburban	NO ₂	automat	Ordin 592/2002	75,9%	
		SO ₂	automat	Ordin 592/2002	-	
		CO	automat	Ordin 592/2002	20,0%	
		PM ₁₀	automat	Ordin 592/2002	-	
		Ozon	automat	Ordin 592/2002	99,5%	
		COV	automat		Benzen 99,8% Toluen 99,8% Etilbenzen 99,8% o-xilen 99,8% m-xilen 99,8% p-xilen 99,8%	
		Pb	manual	Ordin 592/2002	71,0%	
		Parametrii meteo	automat		38,9%	
Moravița	fond suburban	NO ₂	automat	Ordin 592/2002	-	
		SO ₂	automat	Ordin 592/2002	99,7%	
		CO	automat	Ordin 592/2002	-	
		PM ₁₀	automat	Ordin 592/2002	96,7%	
		COV	automat	Ordin 592/2002	Benzen Toluen Etilbenzen o-xilen m-xilen p-xilen	
		Pb	manual	Ordin 592/2002	71,0%	
		Parametrii meteo	automat		65,4%	
Lugoj	TM -7	industrial	NO ₂	automat	Ordin 592/2002	-

SO2	automat	Ordin 592/2002	-
PM10	automat	Ordin 592/2002	-
COV	automat	Ordin 592/2002	Benzen – 99,3% Toluen – 99,3% Etilbenzen – 99,3% o-xilen – 99,3% m-xilen – 99,3% p-xilen – 99,3%
Parametrii meteo	automat	Ordin 592/2002	98,8%

Centralizarea datelor furnizate de stațiile de monitorizare a calității aerului este prezentată în **tabelul nr. I.2.**

Tabelul nr. I.2. – Valori minime, medii, maxime, număr depășiri valori prag și valori limită

Judet	Stația	Tip stație	Poluant unitate măsură	Valoare minimă lunară	Valoare medie lunară	Valoare maximă lunară	Nr. depășiri Prag țintă	Nr. depășiri Valoare limită
TIMIS	TM-1	trafic	SO2(µg/m³),1h	0,01	16,81	91,26		0
			SO2(µg/m³), 24h	5,08	16,82	32,80		0
			NO2(µg/m³),1h	7,66	22,47	53,85		0
			CO(mg/m³),8h	0,03	0,11	0,20		0
			Benzen(µg/m³)	0,46	0,73	1,54		0
			PM10 automat (µg/m³),24h	15,66	31,54	49,27		0
			PM10 gravimetric (µg/m³),24h	15,08	35,15	54,77		3
			Cd, ng/m³	0,4726	0,7761	1,1948		0
			Pb, µg/m³	0,0056	0,0096	0,0158		0
			Ni, ng/m³	3,6298	1,1264	7,7619		0
TIMIS	TM-2	urban	SO2(µg/m³),1h	-	-	-		0
			SO2(µg/m³),24h	-	-	-		0
			NO2(µg/m³),1h	-	-	-		0
			CO(mg/m³),8h	0,01	0,12	0,57		0
			O3(µg/m³),1h	9,46	31,70	72,55	0	0
			O3(µg/m³),8h	11,01	31,61	62,94	0	
			Benzen(µg/m³)	-	-	-		0
			PM2,5 automat(µg/m³),24 h	3,60	9,78	15,94		0
			PM2,5 gravimetric(µg/m³)24h	4,72	10,52	15,72		0
TIMIS	TM-3	suburban	SO2(µg/m³),1h	-	-	-		0
			SO2(µg/m³),24h	-	-	-		0
			NO2(µg/m³),1h	4,28	17,52	75,22		0
			CO(mg/m³),8h	0,18	0,28	0,44		0
			O3(µg/m³),1h	13,33	39,92	80,27	0	
			O3(µg/m³),8h	13,89	39,81	73,63	0	
			Benzen(µg/m³)	0,37	0,83	2,02		0
			PM10 automat (µg/m³),24h	-	-	-		0
			PM10 gravimetric (µg/m³), 24 h	2,63	17,60	28,80		0
			Cd, ng/m³	0,2519	0,4803	0,6862		0

		Pb $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0,0038	0,0068	0,0107		0
		Ni, ng/m^3	2,1077	0,9095	5,8975		0
TM-4	industrial	SO2($\mu\text{g}/\text{m}^3$),1h	2,97	13,28	28,23		0
		SO2($\mu\text{g}/\text{m}^3$),24h	7,37	13,29	20,08		0
		NO2($\mu\text{g}/\text{m}^3$),1h	3,48	20,27	76,76		0
		CO(mg/m^3),8h	0,04	0,22	1,01		0
		O3($\mu\text{g}/\text{m}^3$),1h	8,27	39,39	85,94	0	
		O3($\mu\text{g}/\text{m}^3$),8h	15,20	39,23	78,82	0	
		Benzen($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	-	-	-		-
		PM10 automat ($\mu\text{g}/\text{m}^3$),24h	3,72	22,07	41,77		0
TM-5	trafic	SO2($\mu\text{g}/\text{m}^3$),1h	12,16	17,71	27,19		0
		SO2($\mu\text{g}/\text{m}^3$),24h	15,43	17,71	21,36		0
		NO2($\mu\text{g}/\text{m}^3$),1h	6,43	28,97	69,98		0
		CO(mg/m^3),8h	0,03	0,17	0,59		0
		Benzen($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,62	0,88	1,52		0
		PM10 automat ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), 24 h	11,19	21,97	32,77		0
		PM10 gravimetric ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), 24 h	12,08	20	35,07		0
		Cd, ng/m^3	-	-	-		0
		Pb $\mu\text{g}/\text{m}^3$	-	-	-		0
		Ni, ng/m^3	-	-	-		0
TM-6	fond suburban	SO2($\mu\text{g}/\text{m}^3$),1h	10,53	15,23	101,15		-
		SO2($\mu\text{g}/\text{m}^3$),24h	11,76	15,22	30,42		-
		NO2($\mu\text{g}/\text{m}^3$),1h	-	-	-		0
		CO(mg/m^3),8h	-	-	-		0
		Benzen($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	-	-	-		0
		PM10 automat ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) 24 h	1,18	17,60	40,86		0
		PM10 gravimetric ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), 24h	4,81	19,36	42,15		0
		Cd, ng/m^3	0,1601	0,3881	0,5644		0
		Pb $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0,0044	0,0056	0,0074		0
		Ni, ng/m^3	1,7537	0,3715	4,2368		0
TM-7	industrial	SO2($\mu\text{g}/\text{m}^3$),1h	-	-	-		0
		SO2($\mu\text{g}/\text{m}^3$),24h	-	-	-		0
		NO2($\mu\text{g}/\text{m}^3$),1h	-	-	-		0
		Benzen($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,35	0,97	4,98		0
		PM10 automat ($\mu\text{g}/\text{m}^3$),24h	-	-	-		0

I.2. Concentrații poluanți

I.2.1. Concentrații de dioxid de sulf (SO₂)

Pe parcursul lunii **martie 2015**, nu s-a înregistrat nici o depășire a valorii limită pentru media orară în conformitate cu prevederile Ordinului MAPM nr. 592/2002. Valoarea maximă de **32,80 µg/m³**, s-a înregistrat în data de **21 martie 2015, la stația TM-1**. Valoarea maximă reprezintă **9,37%** din VL.

I.2.2. Concentrații de dioxid de azot (NO₂)

Pe parcursul lunii **martie 2015**, nu s-a înregistrat nici o depășire a valorii limită pentru media orară în conformitate cu prevederile Ordinului MAPM nr. 592/2002. Valoarea maximă de **76,76 µg/m³** s-a înregistrat în data de **21 martie 2015, ora 1⁰⁰, la stația TM-4**. Valoarea maximă reprezintă **38,38%** din VL.

I.2.3. Concentrații de monoxid de carbon (CO)

Nu s-a înregistrat nici o depășire a valorii limită pentru media pe 8 ore în luna **martie 2015** în conformitate cu prevederile Ordinului MAPM nr. 592/2002. Valoarea maximă de **1,01 µg/m³**, s-a înregistrat în data de **07-08 martie 2015, în intervalul orar 21-04⁰⁰, la stația TM-4**. Valoarea maximă reprezintă **10,1%** din VL.

I.2.4. Concentrații de ozon (O₃)

În luna **martie 2015**, nu s-au înregistrat depășiri ale pragului de informare, valoarea maximă a mediilor pe 8 ore pentru aceasta lună, a fost de **78,82 µg/m³** (reprezentând **54,97%** din valoarea țintă), fiind înregistrată în data de **21 martie 2015, în intervalul orar 13-20⁰⁰, la stația TM-4**.

I.2.5. Concentrații de pulberi în suspensie (PM₁₀)

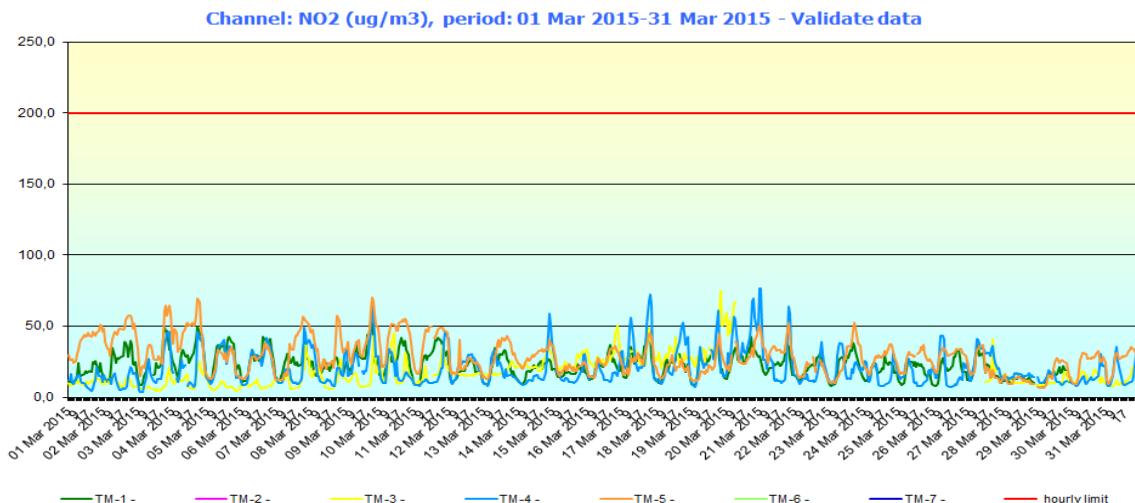
În luna **martie 2015** s-au înregistrat **depășiri** a valorii limite zilnice la probele prelevate pentru determinările gravimetrice **3 depășiri la stația TM-1(s-a înregistrat a 10-a valoare)**.

I.2.6. Concentrații de pulberi sedimentabile

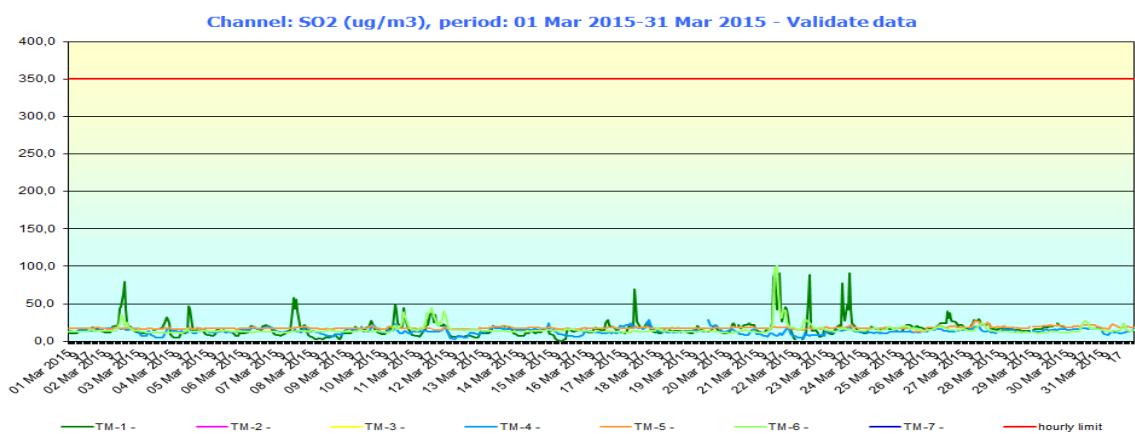
În luna **martie 2015** s-au prelevat **7 probe** de pulberi sedimentabile în municipiul Timișoara. **În luna martie s-au înregistrat 7 depășiri** ale concentrației maxime admisibile (CMA), în conformitate cu prevederile STAS 12574-87, **valoarea maximă de 53,28 g/m²/lună** înregistrându-se în Timișoara pe str. **Stan Vidrighin**.

I.3. Evoluția calității aerului – valori medii orare/zilnice

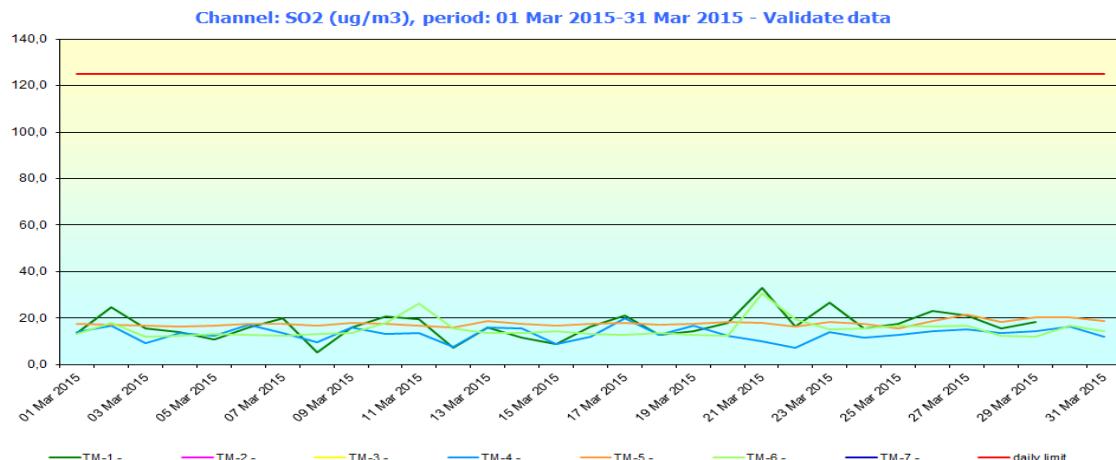
În figurile următoare este prezentată evoluția calității aerului pentru luna **martie 2015**.

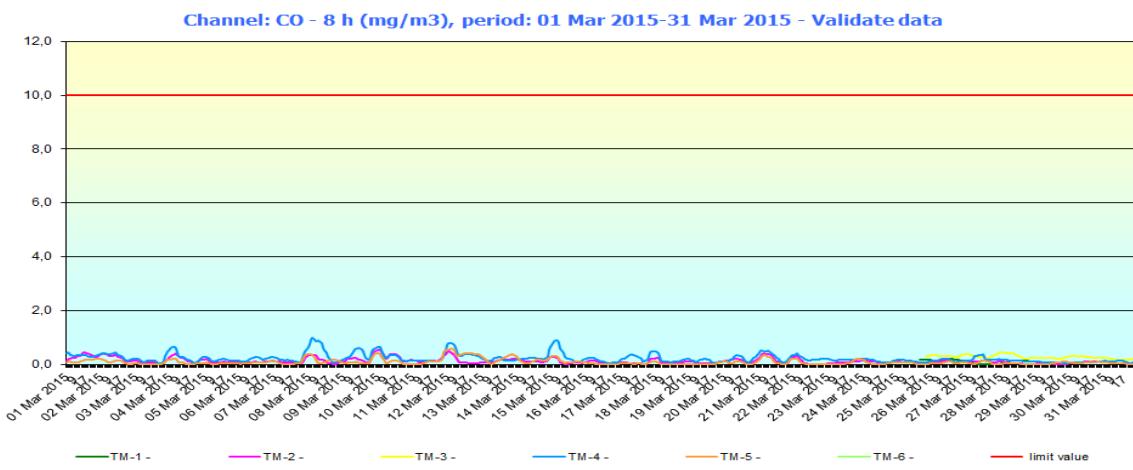
Figura nr. I.3.1. – NO₂ valori medii orare

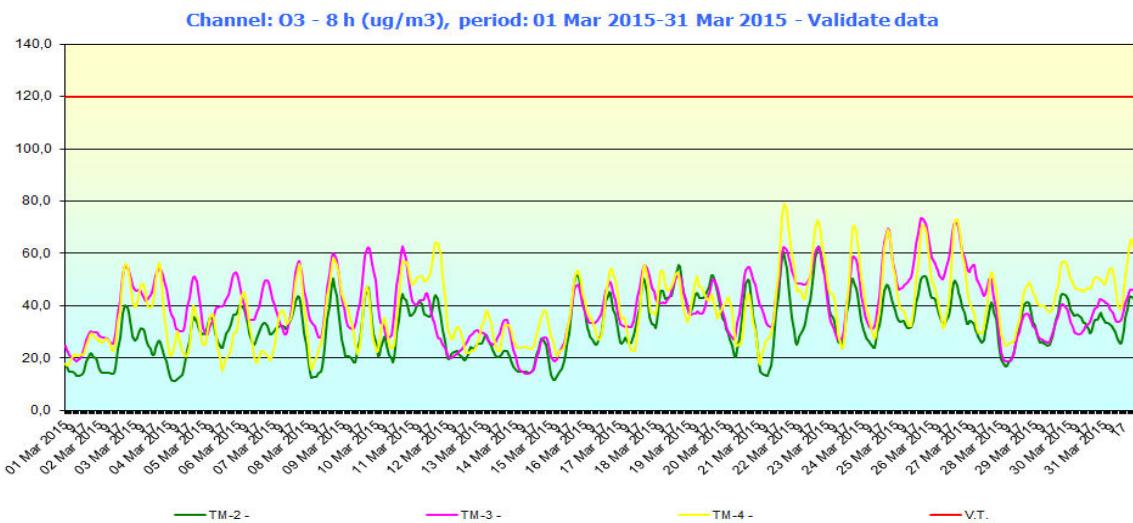
Figura nr. I.3.2. – SO₂ - valori medii orare

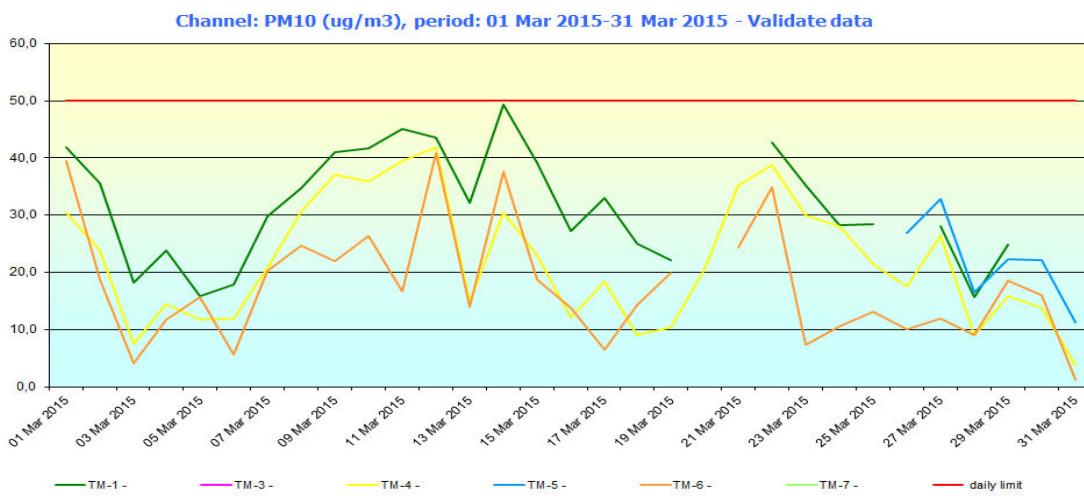
Figura nr. I.3.3. – SO₂ - valori medii zilnice

Figura nr. I.3.4. – CO – valori medii continue de 8 ore

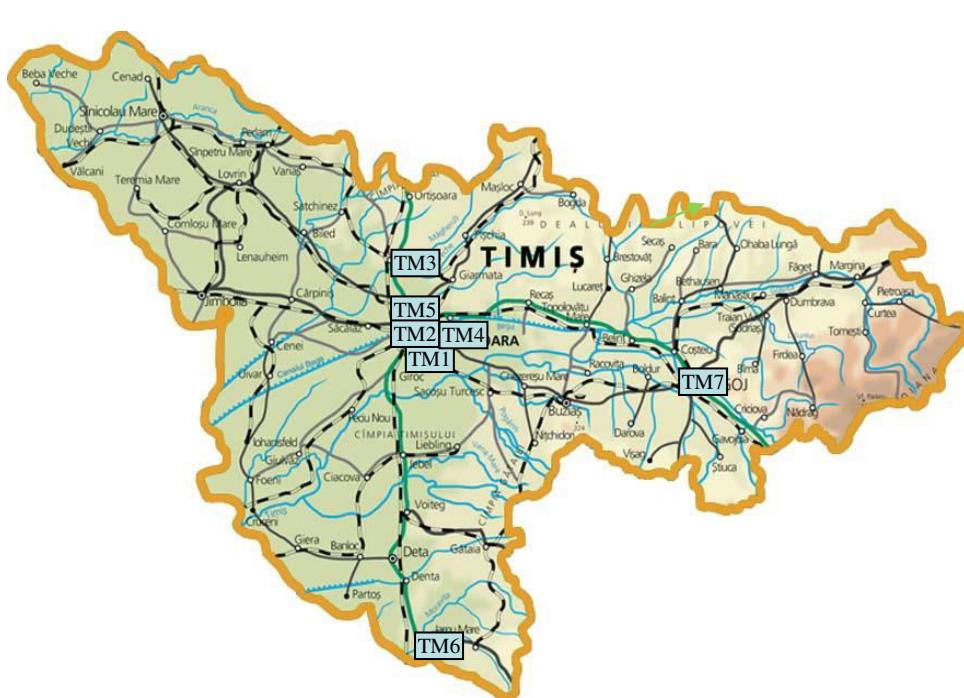
Figura nr. I.3.5. – Ozon - valori medii continue de 8 ore

Figura nr. I.3.6. – PM₁₀ - valori medii de 24 de ore

I.4. Evolutia calității aerului – indici de calitatea aerului

Prezentăm martiejos evoluția indicelui general de calitatea aerului din rețeaua locală de monitorizare a calității aerului.

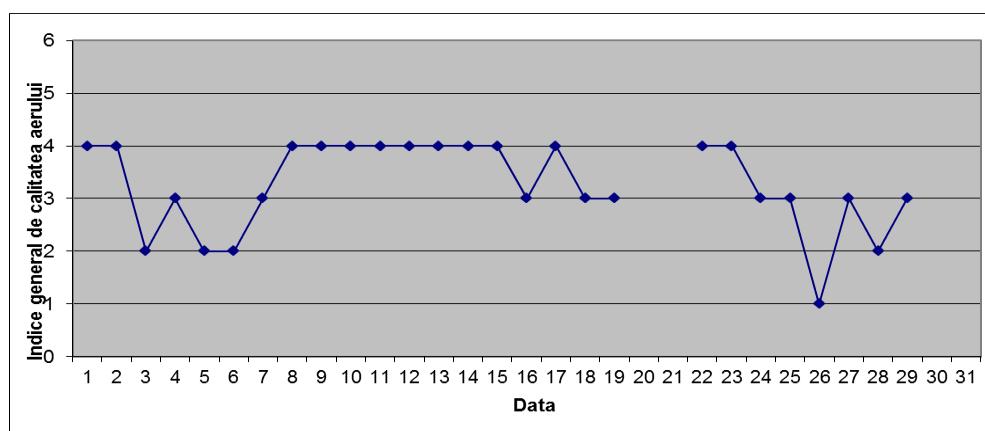
Legendă:

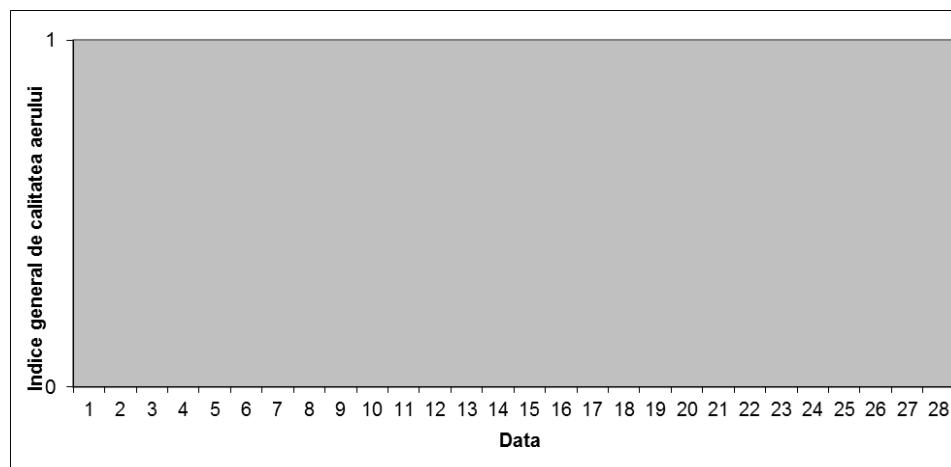
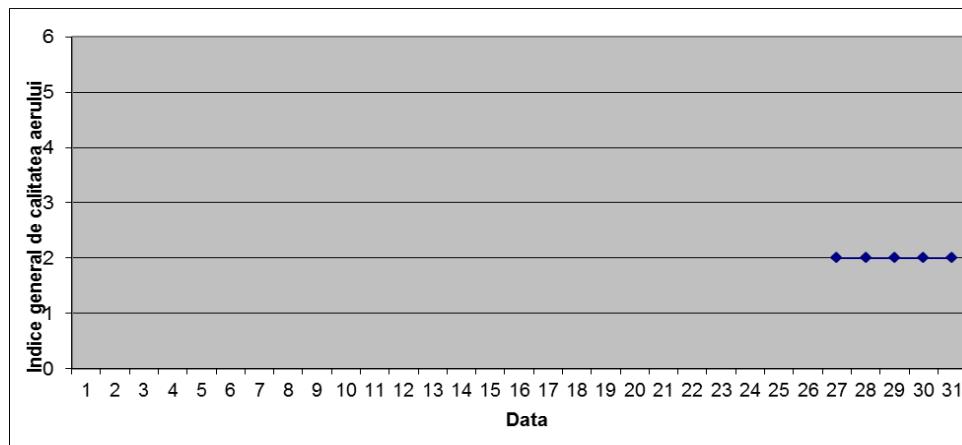
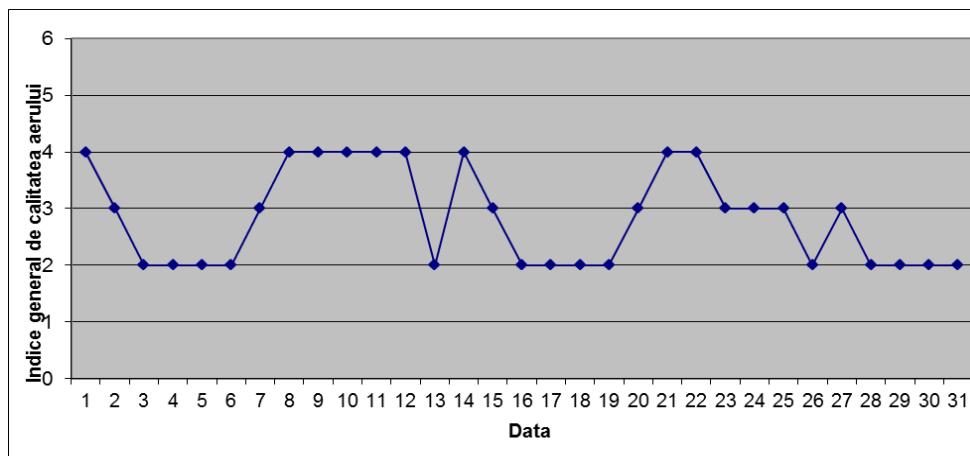
- TM-1** Calea Șagului, Timișoara
  - TM-2** Piața Libertății, Timișoara
  - TM-3** Carani, Com. Sânandrei
  - TM-4** str. I. Bulbuca, Timișoara
  - TM-5** Calea Aradului, Timișoara
  - TM-6** Moravița
  - TM-7** Lugoj

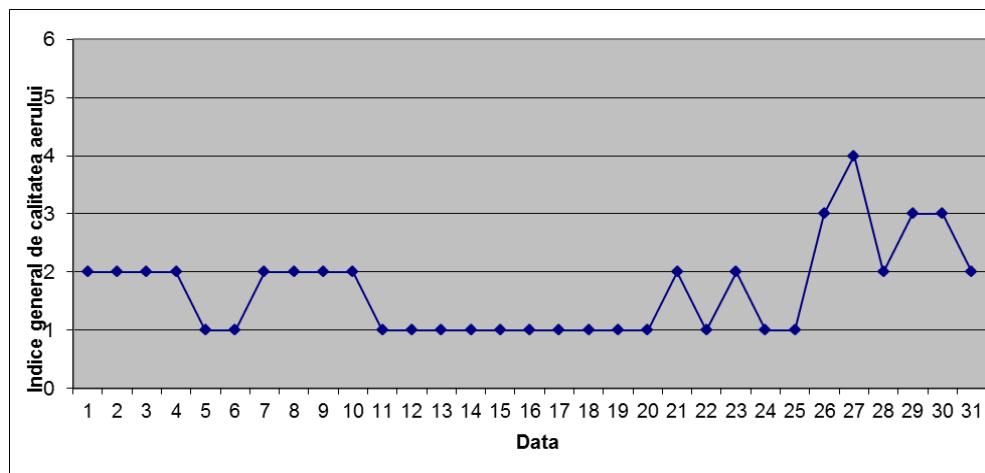
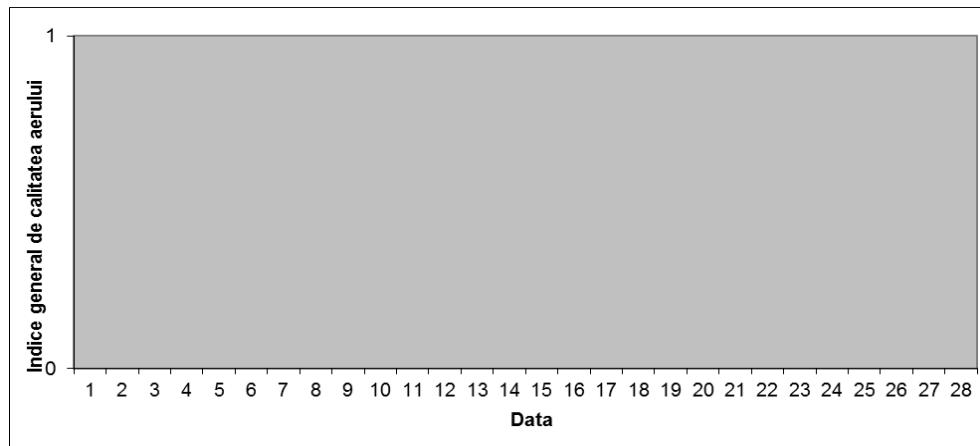
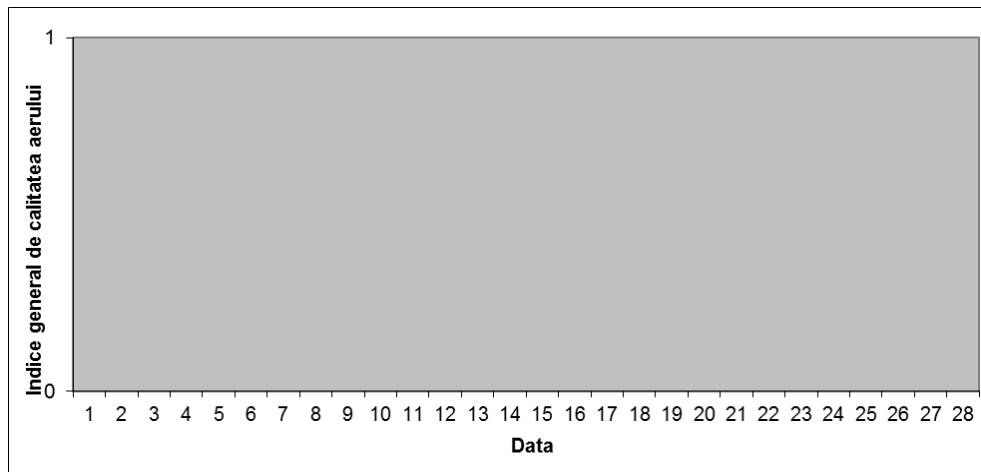
Figura nr. I.4.1. - Amplasarea stațiilor de monitorizare în județ

I.4.1. Evoluția indicelui general de calitatea aerului la stațiile din rețeaua locală de monitorizare

Stația TM-1 adresa: Calea Sagului, Timișoara

Stația TM-2 adresa: Piata Libertății, Timișoara***Stația TM-3 adresa: Carani, Com. Sânandrei******Stația TM-4 adresa: str. I. Bulbuța, Timișoara***

Stația TM-5 adresa: Calea Aradului, Timișoara***Stația TM-6 adresa: Moravița******Stația TM-7 adresa: Lugoj***

Datele sunt furnizate de stațiile automate din Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului.

I.4.2. Variația concentrațiilor medii zilnice măsurate pentru indicatorii specifici

Datorită restricțiilor bugetare s-au sistat monitorizările realizate prin prelevări manuale și determinări chimice.

II. STAREA DE CALITATE A PRECIPITAȚIILOR

În luna **martie 2015** s-au prelevat **7 probe** de precipitații din municipiul Timișoara.

Indicatorul	Valoarea
- alcalinitate, µEq/l	71,67 - 731
- pH	6,34 - 6,14
- conductivitate, µS/cm	59,0 – 166,1
- sulfati, mg/l	40 - 56
- azotiți, mg/l	0,04 – 1,23
- amoniu, mg/l	0,05 – 2,37
- cloruri, mg/l	1,51 – 11,41
- ioni de calciu, mg/l	2,78 – 11,51
- ioni de magneziu, mg/l	1,44 – 12,04
- reziduu total, mg/l	60 - 110
- suspensii totale, mg/l	24- 38
- duritate, °Germane	1,28 – 7,50

III. DETERMINĂRI ALE NIVELULUI DE ZGOMOT

În luna **martie 2015** au fost efectuate măsurări de acustică urbană la cererea unor societăți și la solicitarea GNM. S-au făcut determinări ale nivelului de zgomot echivalent Lech generat de activitățile unor societăți, pe timp de zi, în conformitate cu prevederile STAS 6161/3-82 și STAS 10009-88, în zonele industriale și rezidențiale ale municipiului Timișoara și ale altor localități.

Măsurători de acustică urbană efectuate în urma solicitărilor, pe timp de zi:

Nr. Crt.	Zona	Lech* [dBA]	Lech MA [dBA]
1.	Timișoara, Str. Ctin Silvestri nr. 7	50,6	65,0
2.	Timișoara, C.Stan Vidrighin nr. 18	54,3	65,0
3.	Timișoara, Str. Pestalozzi nr. 22	58,3	65,0
4.	Belint, Str. Babșei FN	68,8	65,0
5.	Belint, Str. Babșei FN	52,9	-
6.	Petrovaselo, km 67+700	51,2	-
7.	Sânnicolau Mare, Str. Gării nr. 4	61,5	65,0
8.	Dudeștii Vechi, nr. 1369	67,2	65,0
9.	Comuna Giroc, Sat Chișoda, C.Şagului nr. 221, DN 59 km 7	64,5	65,0

* S-a luat în considerare valoarea cea mai mare din numărul total de măsurări ale nivelului de zgomot de pe amplasament; de menționat existența surselor de zgomot secundare.

Măsurători de acustică urbană efectuate la solicitarea GNM, în urma unor sesizări, pe timp de zi:

Nr. Crt.	Zona	L _{ech} [dBA]	L _{ech MA} [dBA]
1.	Timișoara, P-ța Victoriei nr. 8	55,3	-

* S-a luat în considerare valoarea cea mai mare din numărul total de măsurări ale nivelului de zgomot de pe amplasament; de mentionat existența surselor de zgomot secundare.

S-au efectuat un număr de **10 determinări de acustică urbană în luna februarie 2015**.

S-au înregistrat depășiri ale limitei maxime admise în proporție de 20,00 % din totalitatea punctelor de măsurare. La efectuarea acestor determinări s-a folosit sonometru de tip Brüel & Kjaer MEDIATOR 2238.

IV. DETERMINĂRI ALE RADIOACTIVITĂȚII

În luna **martie 2015**, în cadrul programului de supraveghere a radioactivității mediului s-au recoltat zilnic probe de aerosoli atmosferici, depuneri atmosferice, probe de apă brută din canalul Bega, probă de apă de suprafață din râul Timiș, apă de foraj, apă potabilă, sol necultivat și vegetație spontană.

Tabel nr. IV.1. – Indicatori reactivitate

<u>Aerosoli atmosferici</u> <u>Valori imediate,</u> <u>Bq/m³</u>	<u>Minima</u>	<u>Media</u>	<u>Maxima</u>	<u>Data max.</u>	<u>Nr. valori semnificative</u>	<u>Observații</u>
Aspirația 02-07	1.20	4.67	12.40	21.03.2015	31	
Aspirația 08-13	1.00	2.52	6.30	28.03.2015	31	

<u>Aerosoli atmosferici</u> <u>masuratori după 5 zile,</u> <u>mBq/m³</u>	<u>Minima</u>	<u>Media</u>	<u>Maxima</u>	<u>Data max.</u>	<u>Nr. valori semnificative</u>	<u>Observații</u>
Aspirația 02-07	-	-	25.20	21.03.2015	1	
Aspirația 08-13	17.50	22.85	28.20	23.03.2015	2	

<u>Depuneri atmosferice,</u> <u>Bq/m²*zi</u>	<u>Minima</u>	<u>Media</u>	<u>Max.</u>	<u>Data max.</u>	<u>Nr. valori semnificate</u> <u>ve</u>	<u>Observații</u>
Valoare imediată	1.30	1.73	2.60	30.03.2015	18	

<u>Apă brută, Bq/l</u>	<u>Minima</u>	<u>Media</u>	<u>Maxima</u>	<u>Data max.</u>	<u>Nr. valori semnificative</u>	<u>Observații</u>
Valoare imediata	0.31	0.41	0.50	30.03.2015	19	
Frecvența de prelevare	zilnic					
Locul prelevării	Rau Bega					

<u>Apa potabilă, Bq/l</u>	<u>Minima</u>	<u>Media</u>	<u>Maxima</u>	<u>Data max.</u>	<u>Nr. valori semnificative</u>	<u>Observații</u>
Valoare imediată	-	-	-	-	-	-
Frecvența de prelevare	zilnic					
Locul prelevării	Retea					

	alimentare					
<u>Sol necultivat, Bq/g</u>	<u>Minima</u>	<u>Media</u>	<u>Maxima</u>	<u>Data max.</u>	<u>Nr. valori semnificative</u>	<u>Observații</u>
Valoare după 5 zile	<0.35	<0.38	<0.40	06.03.2015	0	
Locul prelevării						
<u>Vegetație spontană, Bq/g</u>	<u>Minima</u>	<u>Media</u>	<u>Maxima</u>	<u>Data max.</u>	<u>Nr. valori semnificative</u>	<u>Observații</u>
Valoare după 5 zile	-	-	-	-	-	
Locul prelevării	Platforma meteo					
<u>Debitul dozei gama în aer</u>	<u>Minima 0.099</u>	<u>Media 0.117</u>	<u>Maxima 0.170</u>	<u>Data max. 17.03.2015</u>	<u>Nr. valori Semnificative 341</u>	<u>Observații</u>

V. STAREA DE CALITATE A APELOR

Cunoașterea calității apelor se desfășoară în cadrul Monitoringului Național al Calității Apelor - MNCA - și este asigurat de compartimentele cu profil specific din unitățile bazinale de gospodărire a apelor.

Aprecierea stadiului și evoluția calității apelor curgătoare de suprafață în județul Timiș se bazează pe rezultatele analizelor de apă recoltate în secțiunile din subsistemul de monitorizare în flux lent, flux rapid zilnic, subsisteme gestionate de Administrația Bazinală de Apă Banat.

Conform prevederilor Manualului de operare pentru anul 2012, frecvența de prelevare a probelor de apă pentru monitoringul de supraveghere este trimestrială.

VI. GESTIONAREA DEȘEURILOR ȘI A SUBSTANȚELOR CHIMICE PERICULOASE

Tabel nr. VI.1. – Situația deșeurilor colectate/valorificate/eliminate în luna martie 2015

Nr.crt.	Tipul de deseu Colectat/Valorificat/Eliminat	Luna Mart 2015 (tone)	Cumulat de la 01.01.2015 (tone)
1.	Deseuri municipale, namol din SE si desctii/demolari - colectate din care namol si des din ctii/demolari - stocate temporar - valorificate energetic - valorificate prin reciclare, colectori - el.pe depozit conform Ghizela din care namol si des din ctii/demolari - eliminate in alt judet - eliminate si/sau valorificate din stoc anterior -reduse de la depozitare prin biostabilizare	19864 1398 4 2016 322 17509 1398 13 1872 0	51353 3904 12 2924 990 47392 3904 35 4048 0
2.	Deseuri de hartie/carton - colectate - valorificate	1598 1575	3293 3432
3.	Anvelope uzate - colectate	104	257

	- valorificate	107	265
4.	Uleiuri uzate - colectate - valorificate	14 15	25 31
5.	Acumulatori auto uzati - colectati - valorificati	136 154	301 311
6.	Deseuri rezultate din prelucrarea masei lemnioase Rumegus - colectat Rumegus- valorificat Altele - colectat Altele - valorificat	224 224 278 278	382 375 995 995
7.	Deseuri plastic Colectat din care PET colectat Valorificate, din care PET valorificat	500 40 533 52	1516 95 1305 95
8.	Deseuri medicale periculoase - colectate - eliminate	52 52	152 152
9.	Sticla - colectate - valorificate	2 0	2 0
10.	D.E.E.E. - colectate - valorificate	22 28	31 35
11.	Deseuri textile - colectate - valorificate	23 20	48 53

VII. PROTECȚIA NATURII, PROTECȚIA SOLULUI ȘI SUBSOLULUI

VII.1. Starea ariilor naturale protejate în județul Timis

La nivelul Județului Timiș sunt desemnate un număr de 45 arii naturale protejate (arii naturale protejate de interes național, internațional, comunitar, județean și local), arii a căror limite se găsesc localizate integral sau parțial pe teritoriul județului.

Suprafața cuprinsă în ariile naturale protejate este de 134766,49 ha, reprezentând aproximativ 13% din suprafața județului (6675,65 ha arii naturale protejate de interes național, județean și local, 128090,84 ha arii naturale protejate de interes comunitar, 21442,62 ha suprapunerii SCI/SPA/rezervații naturale).

I. ARII NATURALE PROTEJATE DE INTERES NATIONAL, JUDEȚEAN ȘI LOCAL

1. Lunca Pogănișului (rezervație naturală botanică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 75,50 ha)
2. Movila Șișitak (rezervație naturală botanică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 0,5 ha)
3. Mlaștinile Satchinez (rezervație naturală ornitologică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 236 ha)

4. Beba Veche (rezervație naturală ornitologică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 2187 ha)
5. Mlaștinile Murani (rezervație naturală ornitologică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 200 ha)
6. Pădurea Cenad (arie naturală protejată tip forestier, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 279 ha)
7. Arboretumul Bazoș (rezervație științifică tip forestier, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 60 ha)
8. Pădurea Bistra (arie protejată tip forestier, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 19,90 ha)
9. Pădurea Dumbrava (arie protejată tip forestier, declarată prin HCJ 19/1995 suprafață de 310 ha)
10. Pădure-parc Buziaș (arie protejată tip mixt, declarată prin HCJ 19/1995 suprafață de 25,16 ha)
11. Insula Mare Cenad (rezervație naturală tip mixt, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 3 ha)
12. Insulele Igriș (rezervație naturală tip mixt, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 3 ha)
13. Sărăturile Diniaș (rezervație naturală pedologică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 4 ha)
14. Locul fosilifer Rădmănești (rezervație naturală paleontologică, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 4 ha)
15. Pajiștea cu narcise Bătești (arie protejată tip botanic, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 20 ha)
16. Parcul Banloc (rezervație științifică tip mixt, declarată prin HCJ 19/1995, suprafață de 8 ha)
17. Lacul Surduc (arie protejată tip mixt, declarată prin HCJ 19/1995 și Legea nr. 5/2000, suprafață de 362 ha)
18. Parcul Natural Lunca Mureșului are o suprafață de 17.166 ha și a fost declarat prin HG 2151/2004. Se întinde pe teritoriul județului Timiș cu o suprafață de 3157,59 ha. În cadrul acestei suprafețe, sunt incluse următoarele arii naturale protejate: Pădurea Cenad, Insulele Igriș, Insula Mare Cenad.
19. Stejarii seculari din Lovrin (arie naturală protejată tip forestier declarată prin HCL Lovrin 30/2010, suprafață de 6 ha)

II. ARII NATURALE PROTEJATE DE INTERES COMUNITAR

Aria de protecție specială avifaunistică (SPA) cuprinse integral în județul Timiș conform H.G. nr. 971/2011 pentru modificarea și completarea H.G. nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

1. ROSPA0079 Mlaștinile Murani

Județul Timiș: Orțisoara (<1%), Pișchia (2%)

2. ROSPA0078 Mlaștina Satchinez

Județul Timiș: Satchinez (2%)

3. ROSPA0095 Pădurea Macedonia

Județul Timiș: Ciacova (12%), Ghilad (23%), Giuvăz (3%), Livezile (<1%)

4. ROSPA0126 Livezile-Dolaț

Județul Timiș: Banloc (2%), Ghilad (15%), Giera (<1%), Livezile (75%)

5. ROSPA0127 Lunca Bârzavei

Județul Timiș: Banloc (18%), Denta (4%), Deta (<1%)

6. ROSPA0128 Lunca Timișului

Județul Timiș: Bucovăț (2%), Buziaș (9%), Chevereșu Mare (51%), Giroc (12%), Moșnița Nouă (7%), Pădureni (30%), Racovița (20%), Recaș (2%), Sacoșu Turcesc (21%), Topolovățu Mare (<1%), Șag (7%)

7. ROSPA0142 Teremia Mare –Tomnatic

Județul Timiș: Comloșu Mare (17%), Gottlob (25%), Lovrin (<1%), Teremia Mare (37%), Tomnatic (21%)

8 ROSPA0144 Uivar – Diniș

Județul Timiș: Cenei (<1%), Otelec (2%), Parța (<1%), Peciu Nou (51%), Sânmihaiu Român (4%), Uivar (25%)

Arii de protecție specială avifaunistică (SPA) cu suprafețe cuprinse și în județul Timiș conform H.G. nr. 971/2011 pentru modificarea și completarea H.G. nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România

1. ROSPA0029 Defileul Mureșului Inferior - Dealurile Lipovei

Județul Timiș: Făget (33%), Margină (61%), Mănăștiur (16%), Ohaba Lungă (52%)

2. ROSPA0047 Hunedoara Timișană

Județul Timiș.: Orțisoara (3%)

3. ROSPA0069 Lunca Mureșului Inferior

Județul Timiș: Cenad (13%), Periam (3%), Saravale (3%), Sânnicolau Mare (<1%), Sânpetru Mare (9%)

Situri de importanță comunitară (SCI) cuprinse integral în județul Timiș conform ORD. nr 2387/2011 pentru modificarea Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

1. ROSCI0109 Lunca Timișului

Județul Timiș: Belinț (<1%), Boldur (1%), Bucovăț (2%), Buziaș (3%), Chevereșu Mare (17%), Ciacova (5%), Coșteiu (1%), Foeni (2%), Ghilad (3%), Giera (1%), Giroc (12%), Giulvăz (5%), Lugoj (<1%), Moșnița Nouă (14%), Parța (4%), Peciu Nou (1%), Pădureni (28%), Racovița (14%), Recaș (<1%), Sacoșu Turcesc (5%), Topolovățu Mare (<1%), Șag (9%)

2. ROSCI0277 Becicherecu Mic

Județul Timiș: Becicherecu Mic (<1%), Dudeștii Noi (13%), Sânandrei (12%), Timișoara (3%)

3. ROSCI0287 Comloșu Mare

Județul Timiș: Comloșu Mare (28%)

4. ROSCI0336 Pădurea Dumbrava

Județul Timiș: Boldur(15%), Buziaș (<1%), Darova (<1%), Racovița (5%)

5. ROSCI0338 Pădurea Paniova

Județul Timiș: Ghizela (21%), Secaș (<1%)

6. ROSCI0345 Pajiștea Cenad

Județul Timiș: Cenad (5%), Saravale (34%), Sânnicolau Mare (11%), Sânpetru Mare (7%)

7. ROSCI0346 Pajiștea Ciacova

Județul Timiș: Ciacova (<1%)

8. ROSCI0348 Pajiștea Jebel

Județul Timiș: Ciacova (2%), Jebel (<1%), Parța (<1%)

9. ROSCI0349 Pajiștea Pesac

Județul Timiș: Lenaueim (1%)

10. ROSCI0388 Sărăturile de la Foeni - Grăniceri

Județul Timiș: Foeni (<1%), Giera (1%)

11. ROSCI0390 Sărăturile Diniaș

Județul Timiș: Parța (<1%), Peciu Nou (4%), Sânmihaiu Român (7%)

12. ROSCI0402 Valea din Sânandrei

Județul Timiș: Sânandrei (<1%)

Situri de importanță comunitară (SCI) cu suprafete cuprinse și județul Timiș conform ORD. nr 2387/2011 pentru modificarea Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

1. ROSCI0108 Lunca Mureșului Inferior

Județul Timiș: Cenad (13%), Periam (3%), Saravale (3%), Sânnicolau Mare (<1%), Sânpetru Mare (10%)

2. ROSCI0115 Mlaștina Satchinez

Județul Timiș: Biled (<1%), Orțisoara (1%), Satchinez (14%), Variaș (2%)

3. ROSCI0355 Podișul Lipovei - Poiana Ruscă

Județul Timiș: Curtea (66%), Margină (55%), Pietroasa (93%), Tomești (36%)

În luna **martie 2015**, nu au fost semnalate sau constatate acțiuni cu impact negativ asupra integrității ariilor naturale protejate mai sus menționate.

În luna **martie 2015**, Serviciul Calitatea Factorilor de Mediu – domeniul Biodiversitate a desfășurat următoarele activități, la nivelul județului Timiș:

- s-au analizat documentații în cadrul procedurii de emitere a acordului de mediu, avizului de mediu și autorizației de mediu la nivelul județului, pentru suprapunerea amplasamentelor în raport cu limitele ariilor naturale protejate; participarea la verificările pe amplasament; emitere puncte de vedere de specialitate; participare la ședințele CAT, Comitet Special și Grup de Lucru;
- s-au realizat activități în cadrul Proiectului "Elaborarea Măsurilor de Management și Proiectarea Infrastructurii Suport pentru Promovarea Sitului Natura 2000 ROSPA0047 Hunedoara Timișană" cod SMIS-CSNR: 17305;
- s-a răspuns la solicitările de informații din partea A.N.P.M. și M.M.S.C.;
- s-a verificat amplasarea perimetrelor de exploatare agregate minerale în raport cu limitele ariilor naturale protejate;
- s-a completat în aplicația SIM - Conservarea Naturii modulele: Registrul de autorizații privind activitățile de recoltare, capturare și/sau achiziție și/sau comercializare, pe teritoriul național sau la export, a florilor de mină, a fosilelor de plante și fosilelor de animale 2015;
- s-au întocmit raportări curente specifice domeniului biodiversitate;
- s-a realizat coordonarea activității custozilor arii naturale protejate din județul Timiș;
- s-au emis răspunsuri la solicitări de informații de specialitate către persoane juridice și persoane fizice;
- s-au analizat și transmis către ANPM rapoartele de activitate aferente anului 2014 pentru ariile naturale protejate atribuite în custodie la nivelul județului Timiș;
- s-a emis 1 aviz de custode pentru proiect construire casa familială în situl Natura 2000 ROSPA 0047 Hunedoara Timișană;
- s-a oferit suport tehnic operatorilor economici, deținători de situri potențial contaminate și/sau contaminate, pentru accesarea și completarea aplicației SIM – domeniul Sol-Subsol.